

Ἐορτή ἀφορῶσα κατ' ἐξοχὴν εἰς τὰς γυναῖκας, ἡ ἐορτὴ τῆς γεννήσεως τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ, κοινῶς τοῦ Κλήδονα (24 Ἰουνίου): Ὁ νοῦς τῶν γυναικῶν, μαθὲς γυναικογιορτή, ἦτανε ὡς τὰ ριζικάρια.

γυναικογνώση ἡ, Ἡπ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γυναικα καὶ γνώση.

Ἡ ὀλίγη σύνεσις, ἡ ὁποία, ὡς πιστεύεται, χαρακτηρίζει τὰς γυναῖκας: Ἄσμ.

Μάννα κακὴ, μάννα τρελλή, πῶχεις γυναικογνώση.

γυναικοδουλειά ἡ, κοιν. γυνικουδ'λειά Λέσβ. ῥ'νικουδ'λειά Εὐβ. (Ἄκρ. κ. ἄ.) Θεσσ. (Βαθύρρ. Κακοπλεύρ. κ. ἄ.) Μακεδ. (Γήλοφ. Δεσκάτ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν. Ἀχυρ.) κ. ἄ. βορ. ἰδιωμ. γεναικοδουλειά Κύπρ. Κῶς κ. ἄ. γυναικοδουλεία Πόντ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γυναικα καὶ δουλεία.

1) Ἐργασία προσιδιάζουσα εἰς γυναῖκας κοιν. καὶ Πόντ.: Τὸ σὺνδρισμα τοῦ σπιτιοῦ, τὸ μαγεῖρεμα εἶναι γυναικοδουλειές κοιν. Οὐ ἄντρας δὲν πρόπ' ν' ἀνακατεῦντι ὡς τ' ὡς ῥ'νικουδ'λειές Εὐβ. (Ἄκρ.). 2) Ἡ ἀτελής, ἡ μὴ ὠλοκληρωμένη ἐργασία Κύπρ.: Εἶντα ὡς τοῦτες οἱ δουλειές; ἐν τέλει γεναικοδουλειές. 3) Κατὰ πληθ., ραδιουργία, μικροσκάνδαλα, μικρολογία ἰδιάζουσαι εἰς γυναῖκας Ἀνδρ. Εὐβ. (Ἄκρ. κ. ἄ.) Ἰων. (Σμύρν.) Κέρκ. Κεφαλλ. Πόντ. Σῦρ.: Κουτσομπολιά, καημένε, ῥ'νικουδ'λειές, μὴ δίν' ὡς σ'μασία Ἀκρ. 3) Ἐρωτικὰ περιπέτεια, σκάνδαλα κοιν.: Κάτω γυναικοδουλειὰ κρύβεται ὡς τῇ μέσῃ μὲ τὸν ἀδρεφό μου τὸ Θανάση Πελοπν. (Γαργαλ.) Μαχαιρωθήκανε χθὲς βράδυ γιὰ γυναικοδουλειές Σῦρ. Τοῦ θάμπουμα γένοντι οἱ κλημῆς κ' οἱ ῥ'νικουδ'λειές (τοῦ θάμπουμα = ὅταν νυχτῶν) Στερελλ. (Ἀχυρ.) Μὴν φάχνιτι μακριά, ῥ'νικουδ'λειά εἶνι ὡς τ' μέσ' Εὐβ. (Ἄκρ.) Συνών. γυναικοπόθεσις.

γυναικοθεῖς ὁ, Χίος (Βολισσ. κ. ἄ.) ῥ'νικουθεῖς Ἡπ. (Ζαγόρ. Κουκούλ. κ. ἄ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γυναικα καὶ θεῖος < θεῖος.

Ὁ ἐκ συζύγου θεῖος ἐνθ' ἄν.

γυναικοθέμι τό, Ἰκαρ. Ἰων. (Βουρλ.) Κεφαλλ. Προπ. (Μαρμαρ.) Σῦρ. ὕναικοθέμι Νάξ. (Ἀπύρανθ.) γεναικοθέμι Σκῦρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γυναικα καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -θέμι, περὶ τῆς ὁπ. βλ. Γ. Χατζιδ., ΜΝΕ 2,457 κέξ. καὶ Ἀκαδ. Ἀναγν. 3,305.

Πλήθος γυναικῶν ἐνθ' ἄν.: Ὡ ὕναικοθέμι! Καλέ, πότ' ἐμαζώχτησα! Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Ὡ τ' ἐκκλησιὰ ὅλο γεναικοθέμι ἔτανε Σκῦρ. Συνών. βλ. εἰς λ. γυναικαρεῖς 2 καὶ γυναικοβόλι.

γυναικοθέσι τό, ἐνιχ. γυναικοθέσιν Χίος γεναικοθέσιν Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γυναικοθέμι κατὰ παρετυμ. βλ. Γ. Χατζιδ., ΜΝΕ 2,457.

Πλήθος γυναικῶν ἐνθ' ἄν. Συνών. βλ. εἰς λ. γυναικαρεῖς 2 καὶ γυναικοβόλι.

γυναικοθήκη τό, Ἡπ. (Πωγών.) ῥ'νικουθήκη Λέσβ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γυναικα καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -θήκη, διὰ τὴν ὁπ. βλ. ἀβγοθήκη. Πβ. Γ. Χατζιδ., Ἀκαδ. Ἀναγν. 3¹,30.

Πλήθος γυναικῶν ἐνθ' ἄν.: ῥ'νικουθήκη πλιά, μὴ δα ρουτοῦτι! Λέσβ. Συνών. βλ. εἰς λ. γυναικαρεῖς 2 καὶ γυναικοβόλι.

γυναικοκαβγᾶς ὁ, κοιν. γυνικουκαβγᾶς Ἡπ. (Ζαγόρ. Κουκούλ.) ῥ'νικουκαβγᾶς Θεσσ. (Βαθύρρ. Κακοπλεύρ. Μαυρέλ. Φωτειν. κ. ἄ.) Λέσβ. Μακεδ. (Γήλοφ. Δασοχώρ. Τρικοκ. Τριφύλ. κ. ἄ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν. Ἀχυρ. κ. ἄ.) γεναικοκαβγᾶς Κῶς κ. ἄ. γεναικοκαβγᾶς Κύπρ. ὕναικοκαβγᾶς Κάσ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γυναικα καὶ καβγᾶς.

Ἡ φιλονικία, οἱ διαπληκτισμοὶ μεταξὺ γυναικῶν κοιν.: Χτέες βράδυ ὡς τῇ γειτονιά μας ἔστησαν ἓνα γυναικοκαβγᾶ καὶ ξεκούφανε τὸν κόσμον ἀπὸ τῆς φωνῆς τους κοιν. Μαζωχτήκανε οἱ δυὸ νυφάδες τῆς κ. ἀρχινήσανε τσοῦ γυναικοκαβγᾶδες Πελοπν. (Γαργαλ.) Μὰ εἶσαι λαχημένος σὲ ὕναικοκαβγᾶ; Μιὰ βολὰ ἤλαχα καὶ τὰ χρειάστηκα Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Γί'νι τότες ἰκεῖ ὡς τ' ἀλών' ἓνας γυνικουκαβγᾶς π' χάλας οὐ κόσμους Ἡπ. (Κουκούλ.)

γυναικοκάωμα τό, κοιν. ῥ'νικουκάωμα Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν.) γεναικοκάωμα Κῶς κ. ἄ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γυναικα καὶ κάωμα.

Κατὰ πληθ., πράξεις καὶ τρόποι ἀρμόζοντες εἰς γυναῖκα, παρεξηγήσεις καὶ μικροραδιουργίαι γυναικεῖαι κοιν.: Τί θέλεις καὶ μπερδεύεσαι σὲ γυναικοκαώματα; κοιν. Γεναῖκα ποῦ ῥαιν τζ' ἐδτῇ! Σὲ γ-οῦλ-λα τὰ γυναικοκαώματα μέσα εἶναι Κῶς.

γυναικόκαρδος ὁ, Πόντ. (Οἶν.) γυναικοκάρδης Ἡπ. Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γυναικα καὶ καρδιά.

Ὁ ἔχων καρδίαν γυναικός, ὁ δειλὸς ἐνθ' ἄν.: Αὐτὰ τὰ δουλειές γιὰ τ' ἀτόν κ' εἶναι γυναικόκαρδος ἄνθρωπος (αὐταὶ αἱ ἐργασίαι δὲν εἶναι δι' αὐτόν) εἶναι γυναικόκαρδος, ἀνίκανος ἄνθρωπος Πόντ. (Οἶν.) Αὐτὸς γυναικοκάρδης ἔνετα Πόντ. (Κερασ.) || Ἄσμ.

Μωρὲ Γιαννῇ, μωρὲ γυναικοκάρδη,

γιατὶ διαβαίνεις πάρορα καὶ τραγουδᾷς πανώρια;

Ἡπ. Συνών. ἄκαρδος 1, ἀναντρος 1, ἀψυχίαρος (εἰς λ. ἀψυχίαις), ἀψυχος, δειλιάρης, δειλόψυχος, λαγόκαρδος, λαγόψυχος, λιγόκαρδος, λιγόψυχος, σκιάζαρης, σκιάζοῦρης, φοβιτσιάρης, χεζῆς, χέστης.

γυναικόκοσμος ὁ, κοιν. γυνικόκοσμος Ἡπ. (Κουκούλ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν.) ὕναικόκοσμος Κάσ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γυναικα καὶ κόσμος.

1) Αἱ γυναῖκες ὡς σύνολον κοιν.: Ὁ γυναικόκοσμος εἶναι ὡς τῆς χαρῆς του, γιατί πῆρε δικαίωμα ψήφου κοιν. 2) Πλήθος γυναικῶν κοιν.: Ἦταν πολὺς κόσμος ὡς τῇ διάλεξη, ἀλλὰ ὅλο γυναικόκοσμος κοιν. Ἦρθ' ἓνα σωρὸ γυναικόκοσμος ὡς τῇ γιορτῇ τῇ θεᾷ μου Πελοπν. (Γαργαλ.) Τί γυναικόκοσμος ἦταν αὐτὸς ποῦ πῆγε ὡς τὴν ἐκκλησιὰ τοῦ Βαγιῶνε! (τὴν Κυριακὴν τῶν Βαῖων) Ζάκ. (Μαχαιρᾶδ.) Ἐσυνάχτηκε ἓνα σωρὸ ὕναικόκοσμος Κάσ. Συνών. γυναικαρεῖς 2, γυναικοβόλι, γυναικοβρόντι, γυναικοθέμι, γυναικοθέσι, γυναικοθήκη, γυναικολάσι, γυναικολόγι, γυναικολογία (D), γυναικομάνι, γυναικομάν-

τρι, γυναικομοίρι, γυναικοσώρι, γυναικοσωρός, γυναικουριά.

γυναικοκουβέντα ή, σύνθηθ. γυνικουκουβέντα Στερελλ. (Αίτωλ. Ἀκαρναν.) γυναικοκουβέντα Μήλ. ὕναικοκουβέντα Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ὕναικοκουβέντα Κάσ.

Ἐκ τῶν οὖσ. γυναικα καὶ κουβέντα.

Κατὰ πληθ., λόγοι ἀνάξιοι προσοχῆς, μικρολογίαι σύνθηθ.: Μίλα σοβαρά κι ἄς τὶς γυναικοκουβέντες σύνθηθ. Πίστεψε τσι γυναικοκουβέντες καὶ τὰ ἔβαλε μὲ τὸν ἀδρεφό του (τὰ ἔβαλε = διεκπληκτίσθη) Πελοπν. (Γαργαλ.) Εὐτὰ εἶναι ὕναικοκουβέντες· οἱ ὕναικες τὰ πλάθουν γαὶ τὰ λένε Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

γυναικόκρasso τό, Πελοπν. (Βάλτ. Βερεστ. Γαργαλ. Μαργέλ. Μηλιώτ. Ὀλυμπ. Παιδεμέν. Ποταμ. κ.ά.)

Ἐκ τῶν οὖσ. γυναικα καὶ κρασί.

Ὁ γλυκὺς καὶ εὐγευστος οἶνος, ὁ κατάλληλος διὰ γυναικας ἔνθ' ἄν.: Ἦπια ποκεῖνο τὸ γυναικόκρasso τῇ Θεωδωράκαινας κ' ἐγίνεκα σκνίπα (= ἐμέθυσα) Πελοπν. (Γαργαλ.) Πβ. γυναικειο κρασί εἰς λ. γυναικειο 1.

γυναικοκρατία ή, λόγ. σύνθηθ.

Τὸ ἀρχ. οὖσ. γυναικοκρατία.

1) Τὸ πολίτευμα, εἰς τὸ ὁποῖον αἱ γυναῖκες κατέχουν κυρίαρχον θέσιν ἔνθ' ἄν. 2) Ἡ ἐπικράτησις τοῦ γυναικείου φύλου διὰ τῶν θελήτρων του ἢ τῆς πνευματικῆς ὑπεροχῆς αὐτοῦ εἰς τινὰ δῶσαν ἢ κύκλον ἔνθ' ἄν. 3) Παικτικῶς, ἡ ὑπὸ τῶν γυναικῶν καταταράνησις τοῦ ἀνδρικοῦ φύλου Μ. Ἐγκυκλ.

γυναικοκυνηγός ό, Ν. Ἔστ. 19(1935), 69.

Ἐκ τῶν οὖσ. γυναικα καὶ κυνηγός.

Ὁ γυναικοθήρας· Τὴν ἐκυνήγησε μὲ μαεστρία ἔμπειρου γυναικοκυνηγοῦ. Συνών. βλ. εἰς λ. γυναικάκι 1.

γυναικολάσι τό, Ζάκ. Ἰων. (Βουρλ.) Κέρκ. Κεφαλλ. (Σουλλάρ. κ.ά.) Κρήτ. Πελοπν. (Βούρβουρ. Γαργαλ. Δυρράχ. Μεγαλόπ. Μηλιώτ. Παιδεμέν. Ποταμ. κ.ά.) Παξ.

Ἐκ τοῦ οὖσ. γυναικα καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -λάσι, περὶ τῆς ὅπ. βλ. Γ. Χατζιδ., Ἀθηνᾶ 22 (1910), 245.

Πλήθος γυναικῶν ἔνθ' ἄν.: Ποῦ βρέθηκε ἴφτοῦνο ἴφτοῦ τὸ γυναικολάσι ποῦ μοῦ κουβάλησες; Πελοπν. (Γαργαλ.) Ἦτανε ἔς τὴ βάφτιση γυναικολάσι καὶ παιδοβολιό! Κεφαλλ. Συνών. βλ. εἰς λ. γυναικαρεῖ 2 καὶ γυναικοβόλι. Πβ. ἀντρολάσι.

γυναικολόγι τό, Ι. Πολέμ., Σπασμέν. μάρμαρ., 74 —Λεξ. Ἠπίτ. Πρω. Δημητρ. γυναικολόγ' Ὁράκ. (Σαρκεκλ.) κ.ά. ῥ'νικουλόγ' Ἀέσβ. γυναικολόι Ζάκ. (Μαχαίρ. κ.ά.) Πάρ. Πόντ. (Τραπ.) γεναικολόιν Κύπρ. (Καλοπαναγιώτ. Πεδουλ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ οὖσ. γυναικα καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -λόγι, διὰ τὴν ὅπ. βλ. Γ. Χατζιδ., Ἀθηνᾶ 22(1910), 247 κέξ.

Πλήθος γυναικῶν ἔνθ' ἄν.: Ἦτανε πολὺ γυναικολόι ἔς τὸ πατηγνέρι Πάρ. Ὀλον τὸ γυναικολόι ἐπῆεν ἔς σὸ νυφέπαρμαν

(ὅλαι αἱ γυναῖκες παρηκολούθησαν τὴν μεταφορὰν τῆς νύφης ἐκ τῆς πατρικῆς οἰκίας εἰς τὴν συζυγικὴν) Πόντ. (Τραπ.) Δὲ εἵνταμ ποῦ γίνεται τξεῖ κάτω· ἐσυντάχνη οὕλ-λον τὸ γεναικολόιν (δὲ= κοίταξε) Κύπρ. (Πεδουλ.) || Ποίημ.

Ἔτσι εἶπε ὁ γερο - Θεριστής, μὰ τὸ γυναικολόγι, ὅσο ἄκουγε τὰ λόγια του, τόσο θρηνολογοῦσε Ι. Πολέμ., ἔνθ' ἄν. Συνών. βλ. εἰς λ. γυναικαρεῖ 2 καὶ γυναικοβόλι.

γυναικολογία ή, (Ι) Πόντ. (Τραπ.) γυναικολοῖα Πόντ. (ὸν. Τραπ.).

Ἐκ τοῦ οὖσ. γυναικολόγι. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. ἀρχοντολόγι - ἀρχοντολογία.

Πλήθος γυναικῶν ἔνθ' ἄν. Συνών. βλ. εἰς λ. γυναικαρεῖ 2 καὶ γυναικοβόλι.

γυναικολογία ή, (ΙΙ) λόγ. σύνθηθ.

Ἐκ τοῦ οὖσ. γυναικολόγος.

Ὁ κλάδος τῆς ἱατρικῆς ὁ ἀσχολούμενος μὲ τὴν φυσιολογίαν καὶ παθολογίαν τῶν γεννητικῶν ὀργάνων τῆς γυναικός.

γυναικόλογο τό, Ἠπ. (Πωγών.) Κεφαλλ. Πληθ. γυναικολόγια Ἠπ. (Πωγών.)

Ἐκ τῶν οὖσ. γυναικα καὶ λόγος, τοῦ ὅπ. ὁ πληθ. λόγι.

Κατὰ πληθ., λόγοι γυναικῶν, λόγοι κενοί, οὐχὶ σοβαροὶ ἔνθ' ἄν.: Ἀσε τὰ γυναικόλογα κ' ἔλα νὰ μιλήσουμε ἀδρί-κεια Κεφαλλ. || Ἄσμ.

Γυναικολόγια μὴ βάρης, σκυλλί, θὰ μὲ σκοτώσης· γυναικες βρίζεις μὰ καὶ δυὸ καὶ ἀδρεφό δὲ βρίζεις Ἠπ. (Πωγών.) Συνών. γυναικοκουβέντα.

γυναικολόγος ἐπίθ. λόγ. σύνθηθ. καὶ δημῶδ.

Ἐκ τοῦ οὖσ. γυναικα καὶ τοῦ -λόγος, περὶ τοῦ ὅπ. ὡς παραγωγ. καταλ. βλ. Γ. Χατζιδ., Ἀθηνᾶ 22 (1910), 247.

1) Ὁ ἱατρὸς ὁ εἰδικευμένος εἰς τὴν γυναικολογίαν λόγ. σύνθηθ. Συνών. γυναικογίατροός, μάμμος. 2) Ὁ φιλήδονος Πελοπν. (Γορτυν.)

γυναικολογῶ Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὖσ. γυναικα καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -λογῶ, περὶ τῆς ὅπ. βλ. Γ. Χατζιδ., Ἀθηνᾶ 22 (1910), 247 κέξ.

Συζητῶ περὶ γυναικῶν ἢ περὶ πραγμάτων ἀφορώντων εἰς τὰς γυναῖκας· Οὕλη μέρα καθίζει ἔς τὸ σπῖτι καὶ γυναικολογᾷ.

γυναικομάζωμα τό, ἑνιαχ. ῥ'νικουμάζουμα Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν.) κ.ά.

Ἐκ τῶν οὖσ. γυναικα καὶ μάζωμα.

Σύναξις, συγκέντρωσις γυναικῶν ἔνθ' ἄν.

γυναικομάνι τό, κοιν. γεναικομάνι Κῶς κ.ά. ῥ'ναικουμάν' Στερελλ. (Περίστ.) γυνικουμάν' Ἠπ. (Κουκούλ.) ῥ'νικουμάν' πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. γυναικομανιό Κεφαλλ. γυνικουμανιό Θεσσ. (Βαθύρρ. Ναρθάκ. κ.ά.) ῥ'νικουμανιό Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν.)

Ἐκ τοῦ οὖσ. γυναικα καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -μάνι, περὶ τῆς ὅπ. βλ. Γ. Παγκάλ., Γλωσσικ. ἰδιωμ.

